

MAANTEEAMET

Tallinna Linnatranspordi AS
tlt@tallinnlt.ee

05.04.17 nr 17-00026/119

Ettekirjutus

Resolutsioon

Ettekirjutusega

- 1) juhin tähelepanu rikkumistele, mis seisnevad mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamisel liikluseadusest, määrustest, Maanteeameti juhenditest ja sõlmitud halduslepingust mittejuhendumises ülevaatuste teostamisel;**
- 2) kohustan ettevõtet Tallinna Linnatranspordi AS hoiduma tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimisel kohalduvate määruste, liikluseaduse, Maanteeameti juhendite ja halduslepinguga võetud kohustuste rikkumisest.**

Ettekirjutus on viivitamatult täitmiseks kohustuslik ning jõustub kättetoimetamisest alates.

Menetluskäik

1. Kuupäeval 13.02.2017 edastas Maanteeamet Tallinna Linnatranspordi AS-le teate menetluse algatamise kohta (Maanteeameti dokumendiregistris 17-00026/081), seoses Eesti Vabariigi, keda esindab Maanteeamet ja ettevõtte Tallinna Linnatranspordi AS (registrikood 10312960) vahel 23.08.2011 sõlmitud lepingu (edaspidi haldusleping) ning määruse nr 77 täitmise puuduste kohta Tallinna Linnatranspordi AS tehnonõuetele vastavuse kontrollpunktis aadressil Kadaka tee 62a, Tallinn. Menetluse algatamise teates paluti selgitada ja anda oma arvamus määruse nr 77 täitmise puuduste kohta.
2. Kuupäeval 13.02.2017 Maanteeameti poolt Tallinna Linnatranspordi AS edastatud teates menetluse algatamise kohta toodi välja tuvastatud rikkumised, kohalduvad õigusaktid ning lepingu sätted.
3. Kuupäeval 28.02.2017 saabus Tallinna Linnatranspordi AS vastuskiri Maanteeameti teatele menetluse algatamise kohta (Maanteeameti dokumendiregistris 17-00026/092). Oma vastuskirjas selgitas Tallinna Linnatranspordi AS juhatuse esimees Enno Tamm järgmist:
 - 3.1. Tallinna Linnatranspordi AS täidab enda kohustusi korrektselt ning tegi seoses töötajate rikkumistega töös ümberkorraldusi ja üritab edaspidi rakendada meetmeid, et sarnaseid rikkumisi ära hoida;

- 3.2. ühe isiku käitumist ei saa omistada teisele, antud kriminaalasi ei tuvastanud, et kurjategijate õigusrikkumistele oleks kaasa aidanud tööandja;
 - 3.3. Tallinna Linnatranspordi AS kavatseb tehnõlevaatusteenu juhtimisel rakendada täiendavaid abinõusid, tagamaks tehnõlevaatuspunkti töötajate korrektsust;
 - 3.4. kasutatavad täiendavad meetmed tuleb enne korralikult läbi mõelda ja siis rakendada nii, et sellest reaalselt kasu on;
 - 3.5. seni mingeid kaebusi ja märkusi nende (Vainu, Helde, Mihaljov) töö kohta laekunud ei olnud. Arvestades kriminaalasia materjale oli selle tuvastamine võimalik vaid kriminaalmenetluslike vahenditega;
 - 3.6. Tallinna Linnatranspordi AS-l oli alus eeldada, et ülevaatuspunkti töötajad sobivad tööks tehnõlevaatajana ja töötavad korrektselt;
 - 3.7. Tallinna Linnatranspordi AS on suutlik jätkama halduslepingu kohast täitmist ja korrektset ülevaatus teostamist;
 - 3.8. Tallinna Linnatranspordi AS teeb oma tegevuses korrektiivid, et vältida vigade kordumist.
4. Tallinna Linnatranspordi AS on oma vastuskirjas jätnud selgitamata Maanteeameti poolt menetluse algatamise teates esitatud konkreetsed küsimused.

Kohalduvad õigusaktid ja lepingu sätted

1. Liiklusseaduse § 73 lg 1 sätestab, et liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis ning nende varustus peavad vastama õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema nõuetekohaselt varustatud.
2. Liiklusseaduse § 73 lg 3 sätestab, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele.
3. Liiklusseaduse § 73 lg 6 sätestab, et mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli korraldab ning selle nõuetekohase läbiviimise ja kvaliteedi üle teostab haldusjärelevalvet Maanteeamet.
4. Liiklusseaduse § 75 lg 1 kohaselt on tehnonõuetele vastavuse kontrolli haldusjärelevalve tegevus, mille eesmärgiks on tuvastada tehnonõuetele vastavuse kontrollimise punkti ning mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimise ja selle kvaliteedi vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele ning kontrollida liiklusseaduse § 191 lõikes 1 nimetatud halduslepingust tulenevate kohustuste täitmist.
5. Liiklusseaduse § 75 lõike 2 kohaselt eelpool nimetatud haldusjärelevalvet teostavad Maanteeameti volitatud ametiisikud.
6. Liiklusseaduse § 191 lg 1 sätestab, et valdkonna eest vastutav minister võib volitada Maanteeametit sõlmima äriühingutega halduslepinguid mootorsõidukite, trammide ja nende haagiste ning maastikusõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrollimiseks.
7. Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 38 lõikele 1 on haldusorganil õigus nõuda haldusmenetluse käigus menetlusosalistelt ning muudelt isikutelt nende käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud.
8. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011.a määrus nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ (edaspidi ja eelnevalt määruse nr 42).
9. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011.a määruse nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi ja eelnevalt määrus nr 77) § 8 lg 1 kohaselt kuuluvad sõiduki, välja arvatud vanasõiduki, korralisel ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele sõiduki liiklusregistri andmed ja sõiduki osad, seadmed, sõlmed ning varustus, mis on toodud määruse lisas 4.

10. Määruse nr 77 § 1 lg 4 kohaselt on ülevaatuse eesmärk sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidliku tehnoseisundi tagamine, sõiduki registreerimistunnistuse andmete õigsuse tagamine ning liiklusregistri andmete täpsustamine.
11. Määruse nr 77 § 3 lõike 3 kohaselt korraldab, kordub- ja erakorralist ülevaatuspunkti. Väikesaare ülevaatuspunkti teostatakse ülevaatuspunktis. Väikesaare ülevaatuspunkti teostab Maanteeamet.
12. Määruse nr 77 lisa 4 sätestab sõiduki ülevaatusel kontrollitavate osade, seadmete, sõlmede ja nendel avastatud vigade loetelu ning kontrollimise meetodika.
13. Vastavalt tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 132 vastutab isik teise isiku käitumise ja temast tulenevate asjaolude eest nagu oma käitumise või endast tulenevate asjaolude eest, kui ta kasutab seda isikut pidevalt oma majandus- või kutsetegevuses ja selle isiku käitumine ning temast tulenevad asjaolud on seotud isiku majandus- või kutsetegevusega. Isik vastutab samuti teise isiku käitumise või temast tulenevate asjaolude eest, kui ta kasutab seda isikut oma kohustuste täitmisel ja selle isiku käitumine või temast tulenevad asjaolud on seotud selle kohustuste täitmisega.
14. Vastavalt halduskoostöö seaduse § 11 lõikele 1 võib juriidilise või füüsilise isikuga haldusülesande täitmiseks sõlmitud lepingu ühepoolset lõpetada, kui: juriidiline või füüsiline isik on halduslepingut või haldusülesande täitmist reguleerivat muud õigusakti rikkunud korduvalt või oluliselt ja see on põhjendanud olulise kahju kolmandale isikule või tema varale; haldusülesande täitmise üle järelevalvava asutuse või organi ettekirjutus on jäetud korduvalt täitmata; muul seaduses või halduslepingus sätestatud alusel.
15. Vabariigi Valitsuse seaduse § 751 lõike 1 kohaselt on haldusjärelevalve ühe haldusorgani kontroll teise haldusorgani üle.
16. Vabariigi Valitsuse seaduse § 751 lõike 4 kohaselt haldusjärelevalve teise haldusekandja üle hõlmab haldusülesannete täitmise õiguspärasuse ja seaduses sätestatud juhul otstarbekuse kontrollimist. Haldusjärelevalve teostajal on teise haldusekandja kontrollimisel õigus teha ettekirjutusi, mille täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 9600 eurot.
17. Haldusmenetluse seaduse § 8 lõike 1 kohaselt on haldusorgan seadusega, selle alusel antud määrusega või halduslepinguga avaliku halduse ülesandeid täitma volitatud asutus, kogu või isik.
18. Halduslepingu punkti 4.1 kohaselt on Tallinna Linnatranspordi AS (edaspidi Teostaja) kohustatud teostama Ülevaatuspunkti ja juhinduma seejuures eelkõige liikluseadusest, määrustest ja Maanteeameti juhenditest.
19. Halduslepingu punkt 6.1 kohaselt vastutab Teostaja Ülevaatuspunkti teostamisel Määruses kehtestatud nõuete rikkumise eest.
20. Halduslepingu punkt 7.2 kohaselt, kui Teostaja rikub Määruste nõudeid olulisel määral või kui Teostajale Maanteeameti poolt riikliku järelevalve korras tehtud ettekirjutuse on jäetud tähtjaks täitmata, võib Eesti Vabariik Lepingu erakorraliselt üles öelda ja Teostajalt Lepingu punktis 2 nimetatud õiguse ära võtta.
21. Halduslepingu punkt 9.3 kohaselt võib Eesti Vabariik Lepingu erakorraliselt üles öelda juhul, kui Teostaja rikub oluliselt Lepingut, samuti punktis 7.2 nimetatud juhul.
22. Halduslepingu punkti 9.4. alapunktide 9.4.3. ja 9.4.4. kohaselt loevad pooled muuhulgas oluliseks rikkumiseks ka selle, kui Maanteeamet on tuvastanud korduva puuduse ülevaataja töö kvaliteedis, halduslepingu tingimuste korduva mittetäitmise või halduslepingu tingimuste korduva mittenõuetekohase täitmise ülevaatuspunktis.

Maanteeameti põhjendused

1. Menetluse algatamise teate asjaolude punktis 2 toodud episoodides rikkus Vambo Vainu kohtuotsusest nr 1-16-8586 tuleneva kirjelduse kohaselt määrus nr 77 § 8 sätestatud

ülevaatuse töömahtu, ning jättis ülevaatuse tulemused hindamata vastavalt määruse nr 77 § 9 sätestatule. Sõiduki reg.tunnistuse alusel vormistatud ülevaatusega rikuti liiklusseaduse § 73 lg 3, mis sätestab, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele. Samuti rikuti määruse nr 77 § 3 lg 3 nõuet, mille kohaselt korralist, korduv- ja erakorralist ülevaatust ning ADR-sõiduki ülevaatust või CEMT-sõiduki ülevaatust teostatakse ülevaatuspunktis.

2. Menetluse algatamise teate asjaolude punktis 3 toodud episoodides rikkus Jüri Helde kohtuotsusest nr 1-16-8586 tuleneva kirjelduse kohaselt määruse nr 77 § 8 sätestatud ülevaatuse töömahtu ning jättis ülevaatuse tulemused hindamata vastavalt määruse nr 77 § 9 sätestatule. Sõiduki reg.tunnistuse alusel vormistatud ülevaatusega rikuti liiklusseaduse § 73 lg 3, mis sätestab, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele. Samuti rikuti määruse nr 77 § 3 lg 3 nõuet, mille kohaselt korralist, korduv- ja erakorralist ülevaatust ning ADR-sõiduki ülevaatust või CEMT-sõiduki ülevaatust teostatakse ülevaatuspunktis.
3. Menetluse algatamise teate asjaolude punktis 4 toodud episoodides rikkus Valeri Mihaljov kohtuotsusest nr 1-16-8586 tuleneva kirjelduse kohaselt määruse nr 77 § 8 sätestatud ülevaatuse töömahtu ning jättis ülevaatuse tulemused hindamata vastavalt määruse nr 77 § 9 sätestatule. Sõiduki reg.tunnistuse alusel vormistatud ülevaatusega rikuti liiklusseaduse § 73 lg 3, mis sätestab, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele. Samuti rikuti määruse nr 77 § 3 lg 3 nõuet, mille kohaselt korralist, korduv- ja erakorralist ülevaatust ning ADR-sõiduki ülevaatust või CEMT-sõiduki ülevaatust teostatakse ülevaatuspunktis.
4. Menetluse algatamise teate asjaolude punktides 2 kuni 4 toodud ülevaatuste teostamise juhtumid kinnitavad, et Tallinna Linnatranspordi AS ülevaatuspunktis aadressil Kadaka tee 62a, Tallinn ei teostatud ülevaatusid juhindudes liiklusseadusest, määrustest (sh. määrus nr 77). Antud tegudega rikkus Tallinna Linnatranspordi AS osaühing halduslepingu punktiga 4.1 võetud kohustust teostada ülevaatust ja juhinduda seejuures eelkõige liiklusseadusest, määrustest ja Maanteeameti juhenditest. Samuti ei täidetud ettevõtte poolt määruse nr 77 §1 lg 4 tulenevat ülevaatuse eesmärki, milleks on sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidliku tehnoseisundi tagamine, sõiduki registreerimistunnistuse andmete õigsuse tagamine ning liiklusregistri andmete täpsustamine.
5. Menetluse algatamise teate asjaolude punktis 2 toodud ülevaatuse juhtumite tõttu mõisteti ülevaataja Vambo Vainu süüdi karistusseadustiku (KarS) § 294 lg 1 järgi ning KarS § 299 lg 1 järgi.
6. Menetluse algatamise teate asjaolude punktis 3 toodud ülevaatuse juhtumite tõttu mõisteti ülevaataja Jüri Helde süüdi KarS §294 lg 2 p 2 ning KarS § 299 lg 1 järgi.
7. Menetluse algatamise teate asjaolude punktis 4 toodud ülevaatuse juhtumite tõttu mõisteti ülevaataja Valeri Mihaljov süüdi karistusseadustiku (KarS) § 294 lg 1 järgi ning KarS § 299 lg 1 järgi.
8. Võttes arvesse TsÜS § 132, vastutab Tallinna Linnatranspordi AS ülevaataja käitumise ja temast tulenevate asjaolude eest nagu oma käitumise või endast tulenevate asjaolude eest.
9. Tuginedes TsÜS § 132, siis käesoleva ettekirjutuse Maanteeameti põhjenduste punktides 1, 2 ja 3 toodud juhtumitest nähtub, et ettevõtte Tallinna Linnatranspordi AS ei ole taganud halduslepingu punktiga 4.1. võetud kohustust teostada ülevaatus juhindudes seejuures eelkõige liiklusseadusest, määrustest s.h. määruse nr 77 ja Maanteeameti juhenditest.
10. Antud ettekirjutuse koostamisel arvestab Maanteeamet täiendavate asjaoludena alljärgmist:

- 10.1. käesolev ettekirjutus on Tallinna Linnatranspordi AS esimene ettekirjutus;
- 10.2. vastuskirjas väidab Tallinna Linnatranspordi AS, et on halduslepingut korrektset täitnud ja ülevaatajate rikkumisi ei saa ettevõttele omistada ning kriminaalasjas ei ole neid kui tööandjat süüdistatud. Sellest võib välja lugeda, et Tallinna Linnatranspordi AS ei ole oma rikkumisest aru saanud;
- 10.3. oma vastuskirjas ei ole Tallinna Linnatranspordi AS vastanud Maanteeameti konkreetsetele küsimustele ja teinud konkreetseid ettepanekuid edasiste õigusrikkumiste vältimiseks. Kuigi Tallinna Linnatranspordi AS on oma vastuskirjas mitmes kohas viidanud meetmete väljatöötamistele ja rakendamistele, ei ole aru saada, millised need meetmed on ja pole teada millal ettevõtte neid rakendama kavatseb hakata;
- 10.4. käesoleva ettekirjutuse menetluskäigu punktides 1, 2 ja 3 toodud juhtumite puhul on tegemist korduva määruse nr 77 tulenevate nõuete rikkumisega, kuna rikkumised panid toime kolm ülevaatajat erinevate sõidukite ülevaatusel.
- 10.5. Halduslepingu punktide 9.4.3 ja 9.4.4 kohaselt on korduv puudus ülevaataja töös ning korduv lepingu mittekohane täitmine oluliseks lepingu rikkumiseks, mis võib päädida halduslepingu lõpetamisega Maanteeameti poolt. Võttes aga arvesse Tallinna Linnatranspordi AS-i kirjas toodud lubadusi jätkata edaspidi halduslepingu korrektset täitmist ning rakendada seejuures abinõusid rikkumiste ärahoidmiseks, leiab Maanteeamet, et Tallinna Linnatranspordi AS-ile tuleb anda halduslepingu korrektseks täitmiseks täiendav võimalus ning piirdub esialgu edaspidistest rikkumistest hoidumise ettekirjutuse tegemisega.

Sunniraha hoiatus

Ettekirjutuses resolutsiooni punktis 2 esitatud nõude ja kohustuse mittetäitmisel, määrab Maanteeamet ettekirjutuse adressaadile Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel:

ettekirjutuse igakordsel rikkumisel sunniraha 2400 eurot.

Juhime tähelepanu, et sunniraha kohaldub ka igal järgneval korral, kui Te ei ole ülevaastust läbiviinud nõuetekohaselt ja vastavalt õigusaktides sätestatule.

Samuti juhime tähelepanu, et lisaks sunniraha rakendamisele on Maanteeametil ettekirjutuse täitmata jätmise korral õigus lõpetada Leping halduslepingu punkti 9.3 kohaselt erakorraliselt või vastavalt halduslepingu punktile 8.3 ühepoolselt muuta halduslepingut eemaldades Leping punktis 2 toodud tabelisse kantud Ülevaatuspunkti juhul, kui vastava Ülevaatuspunkti tegevusega rikutakse oluliselt (oluliseks Leping rikkumiseks loetakse vastavalt halduslepingu punktile 9.4.4 muuhulgas Leping tingimuste korduv mittetäitmine või mittenõuetekohane täitmine Ülevaatuspunktis) Lepingut.

Vaidlustamisviide

Käesoleva ettekirjutuse peale saab esitada 30 päeva jooksul vaide Maanteeametisse haldusmenetluse seadustikus sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Käesolev ettekirjutus edastatakse elektrooniliselt e-posti teel

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahto Ilves
ülevaatuse ekspert